

Jonas Sundling

Yttrande återremissförslag till avveckling av hemtjänst i egen regi KS 2019/0198

Ärende

Vid kommunfullmäktiges sammanträde den 23 september 2019 återremitterades ärende Förslag till avveckling av hemtjänst i egen regi KS 2019/0198 genom minoritetsåterremiss med begäran om svar på fyra frågeställningar.

1. Redovisa ett 0-alternativ för att behålla hemtjänsten i egen regi. Under denna punkt ska redovisas vad socialnämnden har gjort för insatser föra att styra upp verksamheten sedan nämnden övertog den första januari 2019.
2. Redovisa en prognos framåt
3. Göra en konsekvens- och riskanalys för de Danderydsbor som har valt och har hjälp av kommunens hemtjänst.
4. Göra en konsekvens- och riskanalys över vad som händer om privata utförare går i konkurs eller av annat skäl hastigt och oordnat lägger ner verksamheten.

Uppdraget inbegriper även att samtliga utredningar i ärendet ska biläggas till ärendet.

Socialkontorets yttrande

- 1. Redovisa ett 0-alternativ för att behålla hemtjänsten i egen regi. Under denna punkt ska redovisas vad socialnämnden har gjort för insatser för att styra upp verksamheten sedan nämnden övertog den första januari 2019.**

Sedan 1 januari 2019 ingår egen regi i socialnämndens ansvarsområde. Vård- och omsorgschefen ingår sedan samma datum i socialkontorets ledningsgrupp. Av tjänsteutlåtande SN 2019/0089 Ekonomi i balans redogjorde socialkontoret följande med anledning av den handlingsplan som tagits fram av egen regi för att nå en ekonomi i balans för 2019.

Hemtjänsten i egen regi har fått i uppdrag att ta fram åtgärder i syfte att få en budget i balans 2019. I sin utredning har egen regi konstaterat att detta inte är genomförbart. Av utredningen framkommer att detta troligen heller inte är genomförbart under 2020.

Jonas Sundling

Av utredningen framgick att hemtjänst i egen regi identifierat och planerade för följande besparingsåtgärder för att nå en ekonomi i balans för 2019:

	Förslag för 2019	Besparing/år
1	Öka verkningsgraden (registrerade timmar hos kunderna/arbetade timmar) med 3,5 %. Från i snitt 67,5 % 2018 till 71,0 % 2019. Innebär att varje anställd inom befintlig arbetstid behöver registrera 1,3 timme mer per vecka hos kunderna.	2 100 tkr
2	Hos några anställda i grupperna minskas utlagd personaltid på helgerna med 30 minuter. Innebär att totalt minskas utlagd tid på helgerna med 18 timmar. De berörda anställda får istället utökad tid på vardagar.	55 tkr
3	Nya rutiner vad gäller leasingbilarna förväntas innebära minskade kostnader för reparationer av leasingbilarna.	120 tkr
4	Minskning har gjorts från fyra till tre geografiska hemtjänstgrupper från och med 1 dec 2018. Förbättrar bl. a möjligheten att gruppcheferna vikarierar för varandra. En gruppchefstjänst ersätts inte.	175 tkr
	Totalt ca	2 500 tkr

Hemtjänst i egen regi har enligt uppdrag genomfört de besparingsåtgärder som tagits fram i ärendet budet i balans 2019 och redovisar i prognos 5 som upprättat efter månadsbokslut per augusti ett underskott för hemtjänsten på – 3 396 tkr på helåret.

Genomförda åtgärder har varit framgångsrika och har haft avsedd effekt. Hemtjänst i egen regi hade 2018 ett underskott på – 5 801 tkr. I början av året prognostiserades att efter att ovanstående besparingsförslag genomförts skulle ett underskott motsvarande -3 301 tkr för 2019 kvarstå vilket enligt prognos 5 ser ut att hålla med en liten skillnad på marginalen.

Utöver ovanstående har även verksamhetens lokalkostnader setts över, verksamheten sitter på långa avtalstider i sitt hyreskontrakt. En bedömning har gjorts att kostnadsminskning genom byte av verksamhetslokaler har en allt för lång planeringshorisont då avtalet sträcker sig över hela 2020 och för låga kostnadsminskningar i sammanhanget för att detta skulle få en reell påverkan på verksamhetens underskott.

Datum
2019-10-02Diarienummer
SN 2019/0098

Jonas Sundling

För att hemtjänst i egen regi ska ha förutsättningar för att nå ekonomi i balans 2019 skulle en ökning av hemtjänstchecken inför 2019 behövt uppgå till 8,77 procent. En sådan höjning skulle skett på hemtjänstchecken för samtliga utförare vilket hade medfört ökade hemtjänstkostnader för kommunen med 7,48 miljoner kronor 2019.

2. Redovisa en prognos framåt

Observera att nedanstående prognos för 2020 är framtagen utifrån faktiska prognoser och siffror, dock föregår redovisningen den budgetprocess som ännu inte är slutförd för hemtjänst i egen regi. Beräkningen är grovt räknad och utgår endast från nu kända variabler.

Av hemtjänst egen regis utredning finns inga ytterligare besparingsåtgärder identifierade för 2020 vilket innebär att slutsatsen dras att verksamheten har uttömt sina möjligheter till ytterligare besparingar 2020.

Av planeringsförutsättningarna och direktiv för budget KS 2019/0017 framgår att hemtjänstchecken som finansierar hemtjänsten i egen regi beslutats lämnas oförändrad 2020.

Vidare framgår det av planeringsförutsättningarna att gemensamma utgångspunkter för budget 2020 bland annat omfattar antagande om:

Prisökningar 2 procent

Löneökningar 2 procent

För att illustrera denna effekt framöver utgår nedanstående räkneexempel utifrån prognos 5 för helår 2019 och resultatet håller sig oförändrat i övrigt under 2020 utöver de poster som redovisas nedan.

Intäktsökning 2020	0 tkr
Prisökningar 2020	- 84 tkr
Löneökningar 2020	- 757 tkr
Ökade kostnader 2020	- 841 tkr

Då inga ytterligare besparingsmöjligheter identifierats för 2020 behöves en intäktsökning motsvarande underskottet 2019 samt tillkommande kostnader enligt ovan för 2020 på totalt - 4,237 miljoner kronor som annars blir det prognostiserade underskottet för 2020.

Detta skulle innebära en ökning av hemtjänstchecken med 10,94 procent. En sådan höjning skulle ske på hemtjänstchecken för samtliga utförare vilket skulle medföra ökade hemtjänstkostnader för kommunen med 9,25 miljoner kronor 2020.

Jonas Sundling

3. Göra en konsekvens- och riskanalys för de Danderydsbor som har valt och har hjälp av kommunens hemtjänst.

Bilaga 1. Risk - och Konsekvensbedömning för medborgare

4. Göra en konsekvens- och riskanalys över vad som händer om privata utförare går i konkurs eller av annat skäl hastigt och oordnat lägger ner verksamheten.

Se Bilaga 2. Risk och konsekvensbedömning om privata utförare går i konkurs eller av annat skäl hastigt och oordnat lägger ner verksamheten.

Övriga bilagor till yttrandet:

Bilaga 3. Slutrapport Hemtjänstutredning – Ernst and Young 2012

Bilaga 4. Rapport analys hemtjänstens förutsättningar för ekonomi i balans

Bilaga 5. Slutrapport Inrikta - Danderyd hemtjänst

Bilaga 6. Handlingsplan för utveckling av hemtjänsten i Danderyds kommun

Bilaga 7. Granskning av ledning och styrning av hemtjänsten Danderyd 2018